

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศนั้นประชากรหรือทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญในการก่อให้เกิดการพัฒนาชาติ ถ้าประชากรของประเทศมีคุณภาพคือ มีความรู้ ความสามารถ ความอดทน ขยันในการทำงาน มีวิจรรณญาณในการปรับเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ สังคมก็จะเจริญไปได้อย่างรวดเร็วแต่การที่จะทำให้ประชากรของประเทศมีคุณภาพจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพของประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชน เนื่องจากเด็กมีศักยภาพในการรับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ส่วนเยาวชนเป็นคนในช่วงอายุที่มีพลังมากเป็นกำลังสำคัญที่จะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

จากสถิติการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเกี่ยวกับเยาวชนไทยในครึ่งปีแรกของปี พ.ศ. 2551 เนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติว่าประชากรในประเทศไทยโดยประมาณการในขณะนี้ทั้งหมดมีประมาณ 66.1 ล้านคนและจากการสำรวจพบว่ากลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะที่มีอายุระหว่าง 13 – 24 ปีจะมีอยู่ร้อยละ 19.1 หรือประมาณ 12.6 ล้านคน (ชนนุช ตรีทิพบุตร, 2551) เด็กและเยาวชนจำนวนมากนี้ล้วนกำลังเติบโตขึ้นมาทดแทนผู้ใหญ่และจะเป็นกำลังของชาติต่อไปในอนาคต หากเด็กและเยาวชนได้มีการศึกษาที่ดี ความประพฤติดี สุขภาพ อนามัยและร่างกายแข็งแรง มีสัมมาชีพ มีคุณธรรมประจำใจแล้วพลเมืองของชาติก็จะมีความสามารถและคุณค่าสูงส่งส่งผลให้ประเทศเจริญมั่นคงการพัฒนาเยาวชนจึงมีความสำคัญมากซึ่งส่วนหนึ่งก็คือ การอ่านเป็นทักษะจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสในพิธีเปิดงานหนังสือระหว่างชาติปี พ.ศ. 2515 ถึงความสำคัญของหนังสือว่า “หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้านทุกอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่าน และเพียรพยายามบันทึกภาษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ ความคิดก็แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่าและมีประโยชน์ที่จะประมาณมิได้ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดการเรียนรู้ของมนุษย์” (รวมพระราชดำรัส, ม.ป.ป.) หนังสือจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยิ่งใหญ่เป็นสื่อที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ซึ่งเป็นไปตามแนว โนม์และความเคลื่อนไหวของสังคมโลกซึ่งวรรณกรรมเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ได้สะท้อนให้เห็นความคิดของผู้เขียนและเป็นความจริงใจที่ผู้เขียนสะท้อนต่อตัวเองและผู้อ่าน ทุกชาติจะต้องมีวรรณกรรมเป็นของตัวเองโดยเฉพาะ ในชาติที่พัฒนาแล้ววรรณกรรมจึง

เปรียบเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์วรรณกรรมจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความเจริญทางวัฒนธรรมและจิตใจของชนชาตินั้น ๆ

ดังนั้นวรรณกรรมจึงวัดได้ว่ายุคใดมีความเจริญหรือเสื่อมอย่างไร การศึกษาหรือการอ่านวรรณกรรมแต่ละเรื่องทำให้ผู้อ่านได้มองเห็นถึงสภาพสังคม วัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจของยุคสมัยที่ผู้เขียนได้สะท้อนออกมาผ่านมุมมองของตน

วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือที่เราสามารถนำมาใช้พัฒนาเด็กและเยาวชนโดยอาศัยคุณสมบัติของงานวรรณกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่สอนให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านงานวรรณกรรมชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี ทำให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิง ความรู้ และความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ผู้อ่านมีความเข้าใจมากขึ้น

ในอดีตเมื่อก้าวถึงวรรณกรรมคนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงวรรณกรรมหรืองานเขียนของประเทศทางตะวันตก เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ แต่ในปัจจุบันวัฒนธรรมทางเอเชียก็มีบทบาทโดดเด่นในสังคมมากขึ้น เช่น ประเทศเกาหลี ประเทศญี่ปุ่นและประเทศจีน อย่างไรก็ตามวรรณกรรมประเทศทางตะวันตกยังคงได้รับความนิยมจากผู้อ่านเนื่องจากความเป็นเอกลักษณ์ที่เนื้อเรื่องแปลกใหม่ น่าสนใจ ประกอบกับภาวะกำลังเติบโตของตลาดหนังสือวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชนมีสำนักพิมพ์จำนวนมากที่มุ่งหมายในการจัดพิมพ์วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชนที่พิมพ์ในปี พ.ศ. 2549 มีลักษณะด้านความหลากหลายในแง่ของเนื้อหา กลวิธีการประพันธ์และคุณค่าของวรรณกรรมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อประเภทนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชนที่แปลเป็นภาษาไทย ซึ่งจัดพิมพ์ในปี พ.ศ. 2549 ในด้านกลวิธีการประพันธ์ และคุณค่าของวรรณกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวและแนวโน้มสภาพของตลาดหนังสือวรรณกรรมเยาวชนแปลที่แปลเป็นภาษาไทยและพิมพ์จำหน่าย พ.ศ. 2549
2. ทำให้ทราบถึงสาระที่ปรากฏในเนื้อหาวรรณกรรมเยาวชนแปลที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ
3. เป็นแนวทางในการพิจารณา คัดเลือก แนะนำ เลือกรับซื้อหนังสือที่เหมาะสมและตรงตามความสนใจของเยาวชนสำหรับครู อาจารย์ บรรณารักษ์ และผู้ปกครอง

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ หนังสือวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน จำนวน 74 เรื่อง จากจำนวนหนังสือทั้งหมด 80 เล่ม ซึ่งมีข้อกำหนดในการคัดเลือกดังนี้

1. วรรณกรรมเยาวชนแปลที่จัดพิมพ์จำหน่ายในปี พ.ศ. 2549
2. วรรณกรรมเยาวชนแปลที่คัดเลือกโดยการสุ่มแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 แห่ง ได้แก่สำนักพิมพ์มติชน สำนักพิมพ์แพรวเยาวชน สำนักพิมพ์เพ็ทแอนด์โฮม สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ (รวมนานมีบุ๊คส์ทิน) และสำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์
3. วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน ที่แปลเป็นภาษาไทยในประเภทบันเทิงคดีเพียงอย่างเดียว
4. ระบุปีที่พิมพ์ไว้ชัดเจน และยังมีวางจำหน่ายในตลาดหนังสือของสำนักพิมพ์ที่ศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เยาวชน หมายถึง วัยที่เจริญสู่ผู้ใหญ่ เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีการเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน มีอายุระหว่าง 13 – 24 ปี

วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน หมายถึง หนังสือสำหรับเยาวชนประเภทบันเทิงคดีที่เขียนขึ้นโดยนักเขียนชาวต่างประเทศเป็นภาษาต่างประเทศได้รับการแปลหรือดัดแปลงมาเป็นภาษาไทย และพิมพ์จำหน่ายในประเทศไทย

การวิเคราะห์วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน หมายถึง การวิเคราะห์วรรณกรรมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ประเภท หมายถึง กลุ่มหนังสือที่มีการเขียนที่มีรูปของการประพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ นวนิยาย นิทาน เรื่องสั้น การ์ตูน และเกม
2. โครงเรื่อง หมายถึง เหตุการณ์หรือพฤติกรรมของตัวละครที่มีการเชื่อมโยงต่อเนื่องกันเป็นเรื่องราวตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องอย่างมีเหตุผล ตามที่ผู้เขียนมุ่งหวังไว้
3. การเปิดเรื่อง หมายถึง จุดเริ่มต้นของเรื่องซึ่งทำได้หลายวิธี ได้แก่ การเปิดเรื่องโดยการบรรยาย การเปิดเรื่องโดยพรรณนา การเปิดเรื่องโดยใช้บทกวี สุภาษิต และการเปิดเรื่องโดยใช้บทสนทนา
4. การดำเนินเรื่อง หมายถึง เป็นส่วนเนื้อเรื่องที่อยู่ต่อจากส่วนเปิดเรื่องผู้เขียนอาจใช้วิธีการเสนอปัญหาหรือการสร้างความขัดแย้งในการดำเนินเรื่อง กลวิธีผู้เล่าเรื่อง และกลวิธีเกี่ยวกับการดำเนินเรื่องที่น่าสนใจ
5. การปิดเรื่อง หมายถึง จุดจบของเรื่องซึ่งแต่ละเรื่องมีตอนจบของเรื่องที่ต่างกัน

6. ตัวละคร หมายถึง ผู้แสดงบทบาทในเรื่อง การดำเนินเรื่องจะขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของตัวละคร ทำให้เรื่องดำเนินต่อไปจนจบ

7. ฉาก หมายถึง เวลา และสถานที่ที่เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามเค้าโครง

8. บทสนทนา หมายถึง เป็นถ้อยคำที่ตัวละครพูดคุยกันแทนการบรรยาย

9. การใช้ภาษา หมายถึง การเลือกใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหารให้เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของเด็ก

การวิเคราะห์คุณค่าของวรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน หมายถึง การวิเคราะห์หนังสือที่มีเนื้อหาไปในทางที่ดี มีคติหรือคุณธรรมแฝงอยู่เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็ก

1. คุณค่าด้านสาระ ความรู้ หมายถึง ความรู้ที่ทำให้ผู้อ่านได้มีแนวคิดช่วยให้เกิดความคิด เกิดความรอบรู้ในสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ

2. คุณค่าด้านความบันเทิง หมายถึง ความสนุกสนานเพลิดเพลินไปตามบทบาทและพฤติกรรมของตัวละคร มีความน่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย

3. คุณค่าด้านความคิด หมายถึง ข้อคิด คำสอน คำคม หรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่แทรกในเนื้อหาช่วยยกระดับความคิดของผู้อ่าน

4. คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง สิ่งที่ช่วยยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นและช่วยให้เกิดแนวทางในการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม โดยสอดแทรกจริยธรรมและคติสอนใจในการกระทำของตัวละครในการทำความดี ความชั่ว ความถูกต้อง